

# El conflicte de les tasques domèstiques: ells s'acomoden en el paper d'aprenent

*Elles mantenen la responsabilitat de les feines de casa però redueixen la dedicació*

MAYTE RIUS  
Barcelona

Els avenços en igualtat de gènere es noten a les llars. Hi ha més participació dels homes en les tasques domèstiques i en la majoria de parelles en què tots dos treballen hi ha un repartiment de feines. Ara bé, aquesta distribució està lluny de ser equitativa i persisteixen les diferències de gènere en l'assumpció de les tasques, ja que les dones fan les més rutinàries i els homes escullen les més flexibles i, a més, elles mantenen una càrrega total més gran.

La coresponsabilitat continua sense arribar, i això té a veure amb el fet que, a la llar, els homes se senten còmodes en el paper d'eterns aprenents, sense qüestionar el poder femení, i deixen que les tasques domèstiques continuïn sent una responsabilitat de la dona.

Aquestes són algunes de les

**Els homes es queixen del nivell d'exigència femenina, però no el replantegen per no coresponsabilitzar-se'n**

conclusions que extreuen els investigadors i professors de Sociologia de la UAB Sara Moreno i Vicent Borràs després d'escoltar i analitzar els relats sobre les tasques domèstiques i de cura de quatre grups de discussió d'homes i quatre grups de dones per mirar d'identificar on hi ha els canvis, les resistències i els conflictes en els usos del temps dedicat a aquestes tasques de la llar. Moreno i Borràs van desgranar part d'aquest estudi qualitatiu, que s'emmarca en el projecte Genera (Igualtat de gènere en els usos del temps: canvis, resistències i continuïtats), durant un seminari organitzat pel Centre d'Estudis Demogràfics (CED) la setmana passada.

Van explicar que l'objectiu d'aquest primer estudi havia estat detectar aquelles idees i vivències sobre les tasques domèstiques en què coincideixen d'una banda els homes i de l'altra les dones de manera majoritària, al marge de quines són les seves circumstàncies personals, edat, situació econòmica, horaris laborals...



MANÉ ESPINOSA

**Els homes executen moltes de les feines de casa, però les dones es queixen que l'organització els continua recaient a elles**

I el primer discurs socialment compartit que van trobar entre les dones és que les tasques domèstiques continuen sent responsabilitat seva, que a la càrrega de "fer" hi sumen les de "pensar i organitzar", i que aquesta càrrega mental ells no la tenen. "Les dones posen de manifest que ells executen, i en

canvi no prenen la iniciativa, no decideixen com fer; si els diuen que planxin una camisa, la planxen, però si no els diuen res, no ho fan, elles han de marcar la pauta", explica Moreno en conversa amb *La Vanguardia*.

En el cas dels homes, en lloc de parlar de càrrega mental van veure que parlen de l'as-

sumpció de càrregues domèstiques en termes hedonistes, que tenen un privilegi d'elecció i escullen les tasques que els són més satisfactòries, mentre que d'altres no les fan si no els ho demanen perquè perceben que elles sempre controlen allò que fan i com ho fan. "Hi ha un discurs socialment compartit

entre els homes que les dones són unes exigents i sempre supervisen què fan i fins i tot els diuen que no ho fan bé", apunta la investigadora.

I subratlla que, com a conseqüència d'aquestes dues percepcions oposades -la d'elles, que ho han de controlar tot perquè ells no assumeixen la res-

## Percepcions enfrontades

■ "Ell fa de tot, no para, però no és al nivell de càrrega que tinc jo de pensar què han de portar els nens demà a escola... "Si li dic que netegi alguna cosa, la neteja; si li dic que planxi, planxa; però si no li dic, no fa res". Aquests són un parell d'exemples dels comentaris que Sara Moreno i Vicent Borràs van recollir de les dones participants en la seva investigació i que constaten que la responsabilitat de les tasques domèstiques continua sent femenina i que elles exerceixen de

cotxe escombra de les feines de casa. També ofereixen mostres de la lògica diferent del discurs masculí, més hedonista: "Jo cuino, no frego; em relaxa molt cuinar... També m'agrada anar a comprar. Quan cuino em poso la meua música, i no hi ha d'haver ningú a la cuina, si no m'enfado". I també de la percepció que ells tenen d'estar sempre supervisats quan executen les tasques domèstiques. "És una mania; si estenc jo, veig que ho corregeix després". "Són

unes exigents i ens controren". I en la manera de lluitar amb aquestes percepcions enfrontades i amb el conflicte latent entre "supervisores" i "aprenents permanents" els investigadors observen diferències en funció de la classe social. "En el discurs dels homes de classe treballadora l'opció acostuma a ser escaquejar-se i eludir la tasca si no l'hi demanen, mentre que els homes de classe mitjana i amb més formació parlen més en lògica hedonista o tecnifiquen

les tasques que fan per donar-los més valor...", expliquen els investigadors. En el cas de les dones, el que detecten són diferències en el grau de resignació amb què assumeixen haver d'assumir la responsabilitat: "Les de classe mitjana tenen un discurs de més confrontació". I tant en homes com en dones, quan les seves condicions econòmiques ho permeten, una de les estratègies per no qüestionar-se i mantenir el conflicte latent és externalitzar la feina domèstica.



## Manifestacions

## Les feministes, altre cop dividides

Més d'una trentena de manifestacions a les principals ciutats i en algunes s'evidenciarà la divisió del moviment feminista. És el cas de Madrid, on n'hi haurà dues pel centre, una del moviment

feminista i una altra de la Comissió 8-M, a la qual assistirà la major part del Govern espanyol. En canvi, a Barcelona hi haurà una única manifestació i, a Sevilla, fins a tres.

ponsabilitat; i la d'ells, que se senten vigilats perquè no arriben al nivell de perfecció que elles exigeixen-, s'estableix en les parelles una relació de supervisora i ajudant que manté un conflicte latent.

"Elles exerceixen de supervisores resignades perquè desconfien i ells s'acomoden en el rol d'etern aprenent i no assumeixen la corresponsabilitat de les tasques domèstiques, de manera que es reparteixen la feina però no qüestionen el poder femení en les coses de casa, sobre les quals elles mantenen la responsabilitat", resumeix Moreno.

I subratlla que en això hi tenen molt a veure els estàndards sobre com cal fer les tasques, com o cada quant s'ha de netejar el lavabo, com s'ha d'estendre o plegar la roba... "Els homes es queixen que elles super-

### La bretxa de gènere va a la baixa no perquè ells facin més tasques de la llar sinó perquè elles en fan menys

visen i critiquen o corregeixen com fan ells certes tasques, però no discuteixen els seus estàndards ni en consensuen d'altres perquè llavors haurien d'assumir-ne la responsabilitat, i prefereixen continuar com a aprenents", diu la investigadora.

Malgrat això, el fet que els homes participin més en les tasques de casa, sumat que les dones disposen de menys temps per dedicar a aquestes tasques, està modificant aquests estàndards. Investigacions prèvies de Moreno i Borràs sobre la masculinització del temps dedicat a les tasques domèstiques rutinàries constaten que la bretxa de gènere es redueix no tant perquè ells inverteixin més hores en les tasques sinó perquè elles en fan menys.

"Hi ha una rebaixa d'estàndards; generacions anteriors de dones fregaven el terra o escombraven diàriament, i ara això ja no és un hàbit rutinari a les llars, i també es cuina molt menys; de fet, segons les últimes dades d'usos del temps disponibles, les dones de fins a 35 anys dediquen 70 minuts menys que les de més de 45 a la neteja i la cuina, i la dedicació dels homes a aquestes tasques només ha augmentat en 7 minuts, de manera que el que passa és que es fa menys", exemplifica Moreno.

En la mateixa línia, Borràs afegeix que "hi ha tasques que es deixen de fer perquè l'estàndard d'exigència sobre la feina domèstica ha baixat: a les llars joves la planxa s'ha abandonat i ens hem europeïtzat en termes de tenir les cases menys netes i optar més per menjars preparats".

# Baixa per primera vegada el nombre de dones joves que es declaren feministes

El 57% d'enquestades es defineixen així davant el 67% del 2021; els homes, el 26%

CELESTE LÓPEZ  
Madrid

Alarma en el moviment feminista, i amb raó. La xifra de dones que es declaren feministes, és a dir, que advoquen per la igualtat de drets entre els gèneres, cau. I de manera clara: del 67% el 2021 al 57% l'any passat. És la primera vegada que això passa des del 2017, data en què el Centre Reina Sofia de FAD Joventut va començar a realitzar el Baròmetre Joventut i Gènere, ja que des d'aleshores la xifra de dones que s'autodefinien com a feministes no havia deixat de créixer.

El desarrelament amb el feminisme no només s'aprecia en les dones. Segons el Baròmetre del 2023, es consolida la tendència cap a la reducció de la posició feminista que s'inicià el 2019 quan el 37% d'ells afirmen que se senten feministes, que baixa el 2021 a un 32% i el 2023 al 26%. És a dir, avui dia només un de cada quatre nois joves es considera feminista.

La causa? Hi ha un consens clar entre els experts que la polarització que viu la societat explica en part el descens de les persones que s'autodefinen com a feministes i les connotacions ideològiques que això implica, assenyalen.

Malgrat que aquest descens és real, també ho és que quan es va més enllà de la qualificació la joventut valora de manera positiva el concepte "feminisme": gairebé el 60% creu



Manifestació del 8-M de l'any passat a Barcelona

que ha d'implicar tant dones com homes i el 47% assegura que el feminisme és clau per aconseguir la igualtat real.

Però, com és habitual, aquesta valoració positiva és superior entre les dones: el 64% de les dones davant el 52% dels homes creuen que també els ha d'implicar a ells i el 57% d'elles davant el 37% d'ells creuen que el feminisme és necessari per aconseguir la igualtat real.

I, més enllà, segons el Baròmetre Joventut i Gènere del 2023, hi ha un gran consens entre els joves que la lluita per la igualtat és imprescindible per aconseguir una societat més justa, i són conscients de les desigualtats que genera

l'estructura social i cultural patriarcal.

De fet, gairebé la meitat de joves (49%) afirmen que les desigualtats entre homes i dones són grans o molt grans a Espanya; i a això s'hi suma que dos de cada tres joves consideren que la violència de gènere és un problema social molt greu.

"El parer majoritari de la joventut és que la igualtat entre homes i dones és un valor fonamental en la nostra societat", assenyalen des de la FAD.

Aquest informe, realitzat a través de 1.500 entrevistes a joves entre 15 i 29 anys, adverteix d'una minoria "àmplia" amb idees "regressives" en relació amb els rols de parella i

família, assenyalen des de la FAD. I com a mostra, aquestes afirmacions: més de la tercera part del total d'enquestats consideren que les dones neixen més ben preparades per cuidar fills (36%); el 26% que les dones, encara que treballin, el que realment volen és crear una llar i tenir fills; el 22% defensen que són els homes els que han de sostenir la família; el 18% que les dones s'haurien d'ocupar abans de la cura familiar que de la seva vi-

### El 43% creuen que el noi ha de protegir la "seva" noia i el 27% que la gelosia és una prova d'amor

da professional, i el 13% que no és bo ensenyar a un noi a cuinar, netejar o cuidar menors.

Les dades d'aquest baròmetre també assenyalen que l'impacte dels estereotips associats al model familiar patriarcal i a l'amor romàntic tradicional s'ha vist reforçat els últims anys.

Es detecta, per exemple, en la defensa de plantejaments com ara que el noi ha de protegir la "seva" noia (del 33,6% el 2021 al 43,8% el 2023) o que la gelosia és una prova d'amor (21,2% el 2021 i 27,1% el 2023), dos casos en què el grau d'acord dels homes supera el de les dones en 20 punts percentuals.

## Perfil de la víctima de les 'manades': noia de 15 anys que coneix els agressors

C. LÓPEZ Madrid

Les agressions sexuals tenen una víctima clara, les dones, cosa que la meitat de la població sap i aprèn a viure amb aquesta por. Independentment de l'edat. Perquè la pateixen tant les nenes com les més grans. Segons les dades del Ministeri de l'Interior recollides per l'oenagè Save the Children, el 45% de les denúncies per agressions sexuals (8.428) tenien com a víctimes

menors d'edat, i d'elles, el 82% són nenes i adolescents. "Ser nena és un factor de risc determinant per patir una agressió d'aquesta mena", assenyalava l'oenagè.

Pel que fa als agressors, les dades de delictes sexuals cometes tant per persones adultes com per adolescents d'entre els 14 i els 17 anys (edat en què hi ha responsabilitat penal) reflecteixen que en el 97% dels casos és un home sense antecedents penals.

L'informe recull també l'in-

crement de les agressions que es cometen en grup, per les anomenades manades. Segons el Ministeri de l'Interior, el nombre d'agressions sexuals comeses per més d'una persona, independentment de l'edat, ha augmentat els últims cinc anys en més d'un 64%. Un increment brutal però lluny de les xifres d'agressions sexuals individuals: el 2022 van representar un 4,2% del total de delictes denunciats per violència sexual.

Pel que fa a la infantesa i adolescència que pateix aquestes agressions grupals, el perfil de la víctima és el d'una adolescent sola, amb una edat mitjana de 15 anys, els agressors dels quals tenen una edat semblant i que coneix d'abans. El delictes se sol cometre amb penetració i violència.

Save the Children revela que més d'un 10% de les agressions sexuals múltiples són gravades o fotografiades "com a senyal de domini i en espera d'un reconeixement del grup d'iguals, cosa que mostra cla-

### El 10% de les agressions que es cometen en grup es graven o es fotografien, segons Save the Children

rament com afecten les noves tecnologies i internet a la manera de relacionar-se de nens, nenes i adolescents", afirma Catalina Perazzo, directora d'Incidència Política i Social de Save the Children.